

ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารตามหลักกัลยาณมิตรกับประสิทธิผล
ของสถานศึกษาสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3
THE RELATIONSHIP BETWEEN ADMINISTRATION ACCORDING TO
KALYANAMITTA DHUMMA ADMINISTRATIONS WITH SCHOOL
EFFECTIVENESS CHIANG RAI PRIMARY EDUCATIONAL
SERVICE AREA OFFICE 3

ไกรระวี จันตะคาด

Krairawee Jantakard

นริศรา เสือคล้าย

Narissara Suaklay

มหาวิทยาลัยพะเยา

University of Phayao

E-mail: namkrairawee@gmail.com

โทร. 0840144113

Received: 4 April 2025; Revised: 17 April 2025; Accepted: 17 April 2025

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับการบริหารตามหลักกัลยาณมิตรของสถานศึกษา สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 2) เพื่อศึกษาระดับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารตามหลักกัลยาณมิตรกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู จำนวน 332 คน โดยได้จากการกำหนดกลุ่มตัวอย่างจากตารางสำเร็จรูปของ เครซีและมอร์แกน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.67-1.00 ซึ่งมีความเที่ยงตรงของเนื้อหา และมีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.973 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ผลการศึกษาพบว่า 1) การบริหารงานตามหลักกัลยาณมิตรผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับ มากทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงไปต่ำ ได้แก่ ด้านผู้นำเอาใจใส่ ด้านผู้นำรู้จักการใช้คำพูด ด้านผู้นำใช้ถ้อยคำที่มีความลึกซึ้ง ด้านผู้นำชักนำไปในทางที่ดี ด้านผู้นำนำเคารพ ด้านผู้นำมีความอดทน และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านผู้นำน่ายกย่อง ประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 โดยภาพรวม และรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงไปต่ำ ได้แก่ ด้านการบรรจุเป้าหมายของสถานศึกษา ด้านการผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ด้านการพัฒนานักเรียน ให้มีเจตคติทางบวก และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการพัฒนา

สถานศึกษา 3) ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารตามหลักกัลยาณมิตร 7 ด้าน กับประสิทธิผลของ
สถานศึกษา 4 ด้าน สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 มีความสัมพันธ์กันในทางบวกและ
อยู่ในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ: การบริหารตามหลักกัลยาณมิตร, ประสิทธิภาพของสถานศึกษา, สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
เชียงราย เขต 3

Abstract

This study aims to 1) examine management level of KALYANAMITTA DHUMMA administrations under Chiang Rai primary educational service area office 3 2) examine school effectiveness under Chiang Rai primary educational service area office 3 3) examine The relationship between administration according to KALYANAMITTA DHUMMA administrations with school effectiveness Chiang Rai primary educational service area office 3 The sample group consisted of 332 Leadership of School Administrators and teachers under Chiang Rai primary educational service area office 3. Instrument of the research is Rating Scale Questionnaire 5 levels. The IOC value was 0.67-1.00 with a discrimination and a confidence value of 0.973. The statistics used in the data analysis were: Frequency distribution, percentage, mean, standard deviation and Pearson correlation coefficient. The findings revealed that KALYANAMITTA DHUMMA administrations of Leadership of School under Chiang Rai primary educational service area office 3, as a whole, the overall level was at a high level. Considering each aspect. There are a high level in every aspect. The highest to lowest average value was the leader is attentive, leaders know how to use words, Leaders use words that are profound, Leaders lead in a good direction, Respectable leadership aspect and leaders are patient, respectively. The aspect with the least mean was the leadership side is admirable. Effectiveness of school under Chiang Rai primary educational service area office 3, as a whole. Considering each aspect. There are a high level in every aspect The highest to lowest average value was In terms of producing students with high academic achievement and the development of students to have positive attitude. The aspect with the least mean was Educational institution development. 3) The relationship between administration according to KALYANAMITTA DHUMMA in 7 aspect and the effectiveness of school in 4 aspect under Chiang Rai Primary Educational Service Area 3 is positively related and at a high level, with statistical significance at the .01 level.

Keywords: management of KALYANAMITTA DHUMMA administrations, examine school effectiveness under Chiang Rai primary educational service area office 3

บทนำ

การจัดการศึกษาเป็นงานสำคัญของชาติ เพราะการศึกษาจะส่งผลถึงคุณภาพของประชากร คุณภาพของมนุษย์ให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ มีความรู้ ความคิด คุณธรรม จริยธรรม มีสุขภาพอนามัยที่สมบูรณ์ แข็งแรง อยู่ร่วมกันได้อย่างมีความสุขกับคนในสังคม และสามารถประกอบอาชีพสุจริตตามกำลังความสามารถ ของตนเอง เพราะฉะนั้นการศึกษาเป็นรากฐานของชีวิต เป็นรากฐานที่สำคัญในการพัฒนาคน สังคม และประเทศชาติ ซึ่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 มาตรา 4 ให้คำนิยามความหมายของคำว่า “การศึกษา” หมายถึง กระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคมโดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึก การอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์จรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้ อันเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อม สังคม การเรียนรู้และปัจจัยเกื้อหนุนให้ บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตลอดชีวิต (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542) และตามที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่2) พ.ศ. 2545 มาตรา 6 ระบุว่า “การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจสติปัญญาความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและคุณธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข” (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา, 2547)

หลักธรรมทางพระพุทธศาสนาเป็นหลักธรรมที่สามารถนำไปพัฒนาหรือบูรณาการ การศึกษาได้อย่างมีความเหมาะสมกับการบริหารจัดการศึกษา โดยเฉพาะ กัลยาณมิตรเป็น หลักธรรมที่สร้างความสัมพันธ์ระหว่างผู้บริหารที่มีต่อผู้ใต้บังคับบัญชาได้ กล่าวคือ คอยช่วยเหลือ แนะนำผู้ใต้บังคับบัญชาให้ดำเนินก้าวหน้าไปในทางที่ดี ฝึกอบรมอันเป็นคุณลักษณะที่ ผู้นำมีโดยองค์ความประพฤติ 7 ประการที่จัดเป็นคุณสมบัติพื้นฐานของครู คือหลักกัลยาณมิตร ได้แก่ด้านผู้นำเอาใจใส่ ด้านผู้นำมาเคารพ ด้านผู้นำมายกย่อง ด้านผู้นำรู้จักการใช้คำพูด ด้านผู้นำมีความอดทน ด้านผู้นำใช้ถ้อยคำที่มีความลึกซึ้งและด้านผู้นำชักนำไปในทางที่ดี เพื่อนำไปพัฒนาความเป็นผู้นำหรือผู้บริหาร ทำให้องค์กรมีขวัญและกำลังใจ แก่บุคลากรทางการศึกษาเป็นสิ่งสำคัญที่ไม่อาจมองข้ามไปได้เลย การตัดสินใจของผู้นำมีความสำคัญมากที่นอกจากจะสร้างความมั่นใจให้แก่บุคลากรทางการศึกษาแล้ว ยังสร้างความเชื่อมั่นให้กับ บุคลากรทางการศึกษาได้อีกด้วย ในลักษณะเช่นนี้ผู้นำถือว่าเป็นบุคลากรหลักที่จะนำองค์กรไปสู่ ความสำเร็จตามเป้าหมายได้ดีซึ่งมีคำถามว่าคุณลักษณะของผู้นำ เช่นไรที่จะเหมาะกับสถานการณ์ใน ยุคของการเปลี่ยนแปลงหรือการปฏิรูปนี้ เพื่อจะได้มีการเตรียมผู้บริหารหรือสร้างผู้บริหารรุ่นใหม่ให้มี ลักษณะเหมาะสมกับยุคปฏิรูปทั้งในปัจจุบันและอนาคตของความเป็นภาวะผู้นำในการบริหารจัดการ (พระพรหมคุณาภรณ์ ป. อ. ปยุตโต, 2551)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ซึ่งเป็นหน่วยงาน ที่รับผิดชอบการบริหารจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในพื้นที่ของจังหวัดเชียงราย จำนวน 5 อำเภอ ได้แก่ อำเภอแม่จัน อำเภอแม่สาย อำเภอเชียงแสน อำเภอแม่ฟ้าหลวง และอำเภอดอยหลวง จากสถานการณ์ปัจจุบัน ผู้บริหารที่ไม่พึงประสงค์เกิดขึ้นในสังคมมากขึ้นกล่าวคือเป็นปัญหาเกี่ยวกับการขาดซึ่งคุณธรรม จริยธรรม อันเกี่ยวกับบทบาทและหน้าที่ เพื่อสร้างผู้บริหารรุ่นใหม่ให้มีลักษณะเหมาะสมกับยุคปัจจุบันและอนาคต ให้มีความเป็นภาวะผู้นำในการบริหารสถานศึกษา ดังนั้นการบริหารตามหลักกัลยาณมิตรจึงมีความสำคัญทำให้การปฏิบัติงานตามภารกิจตามแผนที่วางไว้ให้บรรลุตามเป้าหมาย การบริหารตามหลักกัลยาณมิตรที่แข็งแกร่งจะเป็นตัวบ่งบอกถึงประสิทธิผลขององค์การที่มีการบริหารจัดการสู่ความสำเร็จ โดยการผสมผสานสัมพันธ์ของสมาชิกในองค์การเพื่อรวมพลังให้มีความเป็นอันหนึ่ง อันเดียวกันในการปฏิบัติภารกิจในองค์การ (อิษตยา ภิระบัน, 2561)

จากความเป็นมาและความสำคัญดังกล่าวข้างต้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารตามหลักกัลยาณมิตรกับประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 เพื่อให้ได้ข้อมูลที่จะสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการวางแผนพัฒนาสถานศึกษาของผู้บริหาร และผู้ที่เกี่ยวข้องให้เกิดประสิทธิภาพต่อการบริหารงานในสถานศึกษา และนำผลการวิจัยที่ได้ศึกษามาเป็นข้อมูลในการพัฒนาองค์การต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

- 1) เพื่อศึกษาการบริหารตามหลักกัลยาณมิตรของสถานศึกษา สังกัดเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 3
- 2) เพื่อศึกษาประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3
- 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารตามหลักกัลยาณมิตรกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารตามหลักกัลยาณมิตรกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ตัวแปรที่ศึกษา

การบริหารตามหลักกัลยาณมิตร

ประกอบด้วย 7 ด้าน

1. ด้านผู้นำเอาใจใส่
2. ด้านผู้นำนำเคารพ
3. ด้านผู้นำน่ายกย่อง
4. ด้านผู้นำรู้จักการใช้คำพูด
5. ด้านผู้นำมีความอดทน
6. ด้านผู้นำใช้ถ้อยคำที่มีความลึกซึ้ง
7. ด้านผู้นำชักนำไปในทางที่ดี

ตัวแปรที่ศึกษา

ประสิทธิผลของสถานศึกษา

ประกอบ 4 ด้าน

1. ด้านการบรรลุเป้าหมายของโรงเรียน
2. ด้านการปรับเปลี่ยนพัฒนาสถานศึกษา
3. ด้านการผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง
4. ด้านการพัฒนาให้นักเรียนให้มีเจตคติทางบวก

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1) ประชากร ผู้วิจัยได้กำหนดประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 139 แห่ง ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 142 คน ครู จำนวน 1,791 คน รวมประชากรทั้งหมด 1,933 คน

2.2) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ปีการศึกษา 2567 จำแนกเป็น ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 24 คนและครู จำนวน 308 คน รวมทั้งสิ้น 332 กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan)

เครื่องมือการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ใช้แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามสภาพผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักกัลยาณมิตร ผู้บริหารสถานศึกษา และครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ที่ให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้เสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการบริหารตามหลักกัลยาณมิตรกับประสิทธิผลของสถานศึกษา ข้อคำถามได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เท่ากับ 0.67-1.00 และได้ค่าความเชื่อมั่นที่ 0.973

การเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1) ผู้วิจัยขอหนังสือจากมหาวิทยาลัยพะเยาถึงผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ทั้ง 31 โรงเรียน เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างของสถานศึกษา

4.2) ผู้วิจัยจัดส่งแบบสอบถามในรูปแบบออนไลน์ ผ่านระบบ Smart Office ของ สถานศึกษา โดยแนบด้วยลิงค์ และ QR code เพื่อสแกนแบบสอบถามออนไลน์ผ่าน Google form จากนั้นให้กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามภายในระยะเวลา 1 เดือนและกำหนดวันปิดระบบในการทำแบบสอบถาม

4.3) ผู้วิจัยสรุปข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม จากผู้บริหารสถานศึกษาและครูสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เมื่อได้รับแบบสอบถามคืนแล้วผู้วิจัยตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของแบบสอบถามเพื่อนำไปใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม และนำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์มาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปโดยดำเนินการ ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเป็นข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ให้ข้อมูลใช้ความถี่ (Frequency) และ ร้อยละ (Percentage)

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารตามหลักกัลยาณมิตรของสถานศึกษา สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) แล้วนำผลการวิเคราะห์มาแปลความหมาย รายข้อ รายด้าน และความหมายในภาพรวม นำเสนอข้อมูลในรูปแบบตารางประกอบคำ บรรยาย เถลงในการแปลความหมายค่าเฉลี่ย ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert)

ตอนที่ 3 วิเคราะห์ระดับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) แล้วนำผลการวิเคราะห์มาแปลความหมายรายข้อ รายด้าน และความหมายในภาพรวม นำเสนอข้อมูลในรูปแบบตารางประกอบการบรรยาย เถลงในการ แปลความหมายค่าเฉลี่ย ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert)

ตอนที่ 4 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารตามหลักกัลยาณมิตรกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ด้วยค่า สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ด้วยวิธีการของเพียร์สัน (Pearson-Coefficient Correlation) โดยกำหนด ค่าสถิติระดับนัยสำคัญ .01

ผลการวิจัย

1.ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารตามหลักกัลยาณมิตรของสถานศึกษา สังกัดเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3

การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารตามหลักกัลยาณมิตรของสถานศึกษา สังกัดเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ในตอนนี้ ผู้วิจัยวิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จากนั้น นำค่าเฉลี่ยมาเทียบกับเกณฑ์เพื่อแปลผล และจัดลำดับของระดับการบริหารตามหลักกัลยาณมิตรของ สถานศึกษา สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 นำเสนอได้ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการบริหารตามหลักกัลยาณมิตรของผู้บริหารสังกัดเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3

การบริหารงานตามหลักกัลยาณมิตรผู้บริหาร สถานศึกษา		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	ลำดับ
1.	ด้านผู้นำเอาใจใส่	4.38	0.72	มาก	1
2.	ด้านผู้นำน่าเคารพ	4.36	0.76	มาก	6
3.	ด้านผู้นำน่ายกย่อง	4.35	0.73	มาก	7
4.	ด้านผู้นำรู้จักการใช้คำพูด	4.38	0.73	มาก	2
5.	ด้านผู้นำมีความอดทน	4.37	0.71	มาก	5
6.	ด้านผู้นำใช้ถ้อยคำที่มีความ ลึกซึ้ง	4.38	0.71	มาก	3
7.	ด้านผู้นำชักนำไปในทางที่ดี	4.38	0.74	มาก	4
ภาพรวม		4.37	0.73	มาก	

จากผลการวิเคราะห์ในตาราง 1 พบว่า ผลการวิเคราะห์การบริหารตามหลักกัลยาณมิตรของผู้บริหาร สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 การบริหารงานตามหลักกัลยาณมิตรของผู้บริหาร สถานศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.37, SD = 0.73$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า การ บริหารงานตามหลักกัลยาณมิตรผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้านเมื่อพิจารณาเป็น รายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านผู้นำเอาใจใส่ ($\bar{X} = 4.38, SD = 0.72$) ด้านผู้นำรู้จักการใช้ คำพูด ($\bar{X} = 4.38, SD = 0.73$) ด้านผู้นำใช้ถ้อยคำที่มีความลึกซึ้ง ($\bar{X} = 4.38, SD = 0.71$) ด้านผู้นำชัก นำไปในทางที่ดี ($\bar{X} = 4.38, SD = 0.74$) ด้านผู้นำมีความอดทน ($\bar{X} = 4.37, SD = 0.71$) ด้านผู้นำน่า เคารพ ($\bar{X} = 4.36, SD = 0.76$) และค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านผู้นำน่ายกย่อง ($\bar{X} = 4.35, SD = 0.73$) มีระดับ การบริหารงานตามหลักกัลยาณมิตรผู้บริหารสถานศึกษาในระดับมาก

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 3

การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของข้าราชการครูที่มีต่อประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ในตอนนี้ผู้วิจัยวิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จากนั้นนำค่าเฉลี่ยมาเทียบกับเกณฑ์เพื่อแปลผล และจัดลำดับของระดับ ประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษา นำเสนอได้ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของข้าราชการครูที่มีต่อประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3

ประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	ลำดับ
1. ด้านการบรรลุเป้าหมายของสถานศึกษา	4.39	0.73	มาก	1
2. ด้านการพัฒนาสถานศึกษา	4.37	0.72	มาก	2
3. ด้านการผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	4.37	0.73	มาก	3
สูง				
4. ด้านการพัฒนานักเรียนให้มีเจตคติทางบวก	4.34	0.72	มาก	4
ภาพรวม	4.37	0.73	มาก	

จากผลการวิเคราะห์ในตาราง 2 ผลการวิเคราะห์ประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 พบว่า ประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.37, SD = 0.73$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการบรรลุเป้าหมายของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.39, SD = 0.73$) ด้านการพัฒนาสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.37, SD = 0.72$) ด้านการผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ($\bar{X} = 4.37, SD = 0.73$) และค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือด้านการพัฒนานักเรียนให้มีเจตคติทางบวก ($\bar{X} = 4.34, SD = 0.72$) มีระดับประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาในระดับมาก

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารตามหลักกัลยาณมิตร์กับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารตามหลักกัลยาณมิตร์กับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ในตอนนี้ผู้วิจัยวิเคราะห์โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation) จากนั้นนำค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มาเทียบกับเกณฑ์เพื่อแปลความหมายระดับของความสัมพันธ์ นำเสนอได้ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 3 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างการบริหารตามหลักกัลยาณมิตร์กับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3

การบริหารตามหลักกัลยาณมิตร์ผู้บริหารสถานศึกษา (X)	ประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษา (Y)	
	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์	ระดับความสัมพันธ์
1. ด้านผู้นำเอาใจใส่ (X_1)	.790**	สูง
2. ด้านผู้นำเอาเคารพ (X_2)	.792**	สูง
3. ด้านผู้นำ่ายกย่อง (X_3)	.815**	สูงมาก
4. ด้านผู้นำรู้จักการใช้คำพูด (X_4)	.814**	สูงมาก
5. ด้านผู้นำมีความอดทน (X_5)	.767**	สูง
6. ด้านผู้นำใช้ถ้อยคำที่มีความ ลึกซึ้ง (X_6)	.791**	สูง
7. ด้านผู้นำชักนำไปในทางที่ดี (X_7)	.836**	สูงมาก
ค่าเฉลี่ยภาพรวม	.907**	สูงมาก

หมายเหตุ: **นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากผลการวิเคราะห์ในตาราง 3 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารตามหลักกัลยาณมิตรกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 พบว่า การบริหารตามหลักธรรมกัลยาณมิตรผู้บริหารสถานศึกษา มีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาในระดับสูงมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

เมื่อพิจารณาการบริหารตามหลักธรรมกัลยาณมิตรผู้บริหารสถานศึกษาเป็นรายด้าน พบว่า การบริหารงานตามหลักธรรมกัลยาณมิตรผู้บริหารสถานศึกษาทุกด้านมีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษา มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ในช่วง .767 - .836 โดยด้านที่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาสูงสุด คือ ด้านผู้นำชักนำไปในทางที่ดี รองลงมาด้านผู้นำนายกอง ด้านผู้นำรู้จักการใช้คำพูด ด้านผู้นำนำเคารพ ด้านผู้นำใช้ถ้อยคำที่มีความ ลึกซึ้งและด้านผู้นำเอาใจใส่ ตามลำดับ โดยมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง ส่วนด้านที่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาต่ำสุด คือ ด้านผู้นำมีความ โดยมึระดับความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง

อภิปรายผล

จากผลการวิจัย เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารตามหลักกัลยาณมิตรของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 สามารถนำประเด็นสำคัญมาอภิปรายผลได้ดังนี้

ผลการศึกษาการบริหารตามหลักกัลยาณมิตรของสถานศึกษา สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 โดยรวมและรายด้านทั้ง 7 ด้าน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยด้านผู้นำเอาใจใส่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาสามารถเข้าถึงจิตใจของผู้อื่นได้เป็นอย่างดี ตั้งอยู่ในศีล สมาธิ และปัญญาอยู่เสมอ สามารถเป็นแบบอย่างแก่คนรอบข้าง และบุคลากรในสถานศึกษาได้ มีความรักความเมตตา โดยไม่หวังสิ่งตอบแทน ทำให้คนรอบข้างรู้สึกอบอุ่นใจ สบายใจ จนเกิดเป็นความไว้วางใจ และสามารถเป็นที่ปรึกษาแก่คนรอบข้างได้เป็นอย่างดี สอดคล้องกับการศึกษาของ (ปิยะดา ก่อวุฒิกุลรังษี, 2564) ได้วิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำผู้บริหารตามหลักกัลยาณมิตรสถานศึกษาป้อมนาคราชสวทยานนท์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารและครูมีความคิดเห็นต่อการใช้หลักกัลยาณมิตรของผู้บริหาร สถานศึกษา ภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด

ประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 โดยรวมและรายด้านทั้ง 4 ด้าน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยด้านการบรรลุเป้าหมายของสถานศึกษามีค่าเฉลี่ยสูงสุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ สถานศึกษามีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ วัตถุประสงค์ และเป้าหมายของสถานศึกษา โดยความร่วมมือจากบุคลากรทุกฝ่าย สถานศึกษามีการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนกลยุทธ์การดำเนินงานของสถานศึกษา บุคลากรในสถานศึกษามีส่วนร่วมในการวางแผนกลยุทธ์ในการปฏิบัติงานของสถานศึกษา ซึ่งในการวางแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษาทำให้สถานศึกษามีการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล นอกจากนี้สถานศึกษายังมีการวางแผนและมอบหมายงานให้บุคลากรได้ตรงตามความสามารถและความถนัดได้อย่างเหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย (ศิริพร ละหารเพชร, 2562) ที่ได้ทำการศึกษาการบริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษาขนาดเล็กตามความคิดของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ผลการศึกษพบว่า ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็กตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 โดยรวมและรายด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารตามหลักกัลยาณมิตรกับประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 โดยใช้ค่า สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน ซึ่งผลการวิจัยพบว่า สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ในภาพรวมมีความสัมพันธ์ทางบวก มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เช่นกันโดยการบริหารตามหลักกัลยาณมิตรมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของสถานศึกษาของสถานศึกษามากที่สุด คือ ด้านผู้นำชักนำไปในทางที่ดีโดยมีความสัมพันธ์กันในระดับสูงมากรองลงมาคือ ด้านผู้นำน่ายกย่อง ด้านผู้นำรู้จักการใช้คำพูด ด้านผู้นำน่าเคารพ ด้านผู้นำใช้ถ้อยคำที่มีความ ลึกซึ้งและด้านผู้นำเอาใจใส่ ตามลำดับ โดยมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง ส่วนด้านที่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาต่ำสุด คือ ด้านผู้นำมีความอดทน โดยมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าบุคลากรมีความรู้ความเข้าใจ และเชื่อมั่นใน การบริหารตามหลักกัลยาณมิตรผู้บริหารมีวิสัยทัศน์และสามารถถ่ายทอดวิสัยทัศน์ไปยังผู้ร่วมงาน กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจและเป้าหมายไว้อย่างชัดเจนซึ่งสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์สอดคล้องกับงานวิจัยของ (สมบุญ พรธนนภพ, 2560) กล่าวว่า ความสำคัญของประสิทธิผลของสถานศึกษาเป็นความสำเร็จของสถานศึกษาสามารถทำหน้าที่ให้บรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้ ทั้งนี้เกิดจากประสิทธิผลของ ผู้บริหารสถานศึกษาที่สามารถที่ใช้ความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในการบริหารงานเพื่อนำมาทำให้ ผู้ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติงานให้เกิดผลตามเป้าหมายที่วางไว้และยังสอดคล้องกับ (นารีรัตน์ กว้างขวาง, 2561) ได้วิจัยเรื่อง การบริหารงานสถานศึกษาตามหลักกัลยาณมิตรของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร สรุปได้ว่า 1) ด้านผู้นำเอาใจใส่ 2) ด้านผู้นำน่าเคารพ 3) ด้านผู้นำน่ายกย่อง 4) ด้านผู้นำรู้จัก การใช้คำพูด 5) ด้านผู้นำมีความอดทน 6) ด้านผู้นำใช้ถ้อยคำที่มีความ ลึกซึ้ง 7) ด้านผู้นำชักนำไปในทางที่ดี โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารของสถานศึกษาในสังกัด สำนักงานเขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร มีการบริหารงานโดยมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างต่อข้าราชการครู และฟังความคิดเห็นของ ข้าราชการครูในสถานศึกษาโดยให้ข้าราชการครูในสถานศึกษาสามารถ วิชาพิจารณาพิจารณาการบริหารงานและได้ ยึดหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาประยุกต์ใช้กับการบริหาร สร้างความเข้าใจที่ดีให้กับข้าราชการครูใน สถานศึกษา เช่น รู้จักพูดให้ข้าราชการครูในสถานศึกษาเข้าใจใน แนวทางการบริหารในแต่ละปีงบประมาณ และให้ข้าราชการครูในสถานศึกษาเสนอแนวทางการพัฒนา สถานศึกษาของตนเองได้จึงมีความสอดคล้องและ ใกล้เคียงกันกับหลักกัลยาณมิตร โดยหลัก กัลยาณมิตรนั้น ช่วยให้ผู้บริหารบริหารงานด้วยการสร้างความพอใจ ให้กับข้าราชการครูใน สถานศึกษา เป็นแบบอย่างในการบริหาร

องค์ความรู้ใหม่

ผลการทดสอบสมมติฐานการบริหารตามหลักกัลยาณมิตรของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์ ที่กับประสิทธิผลของสถานศึกษาตามซึ่งกันและกัน ถ้าหากผู้บริหารมีหลักกัลยาณมิตร มากหรือน้อยจึงจะ ส่งผลต่อระดับการบริหารงานของสถานศึกษา โดยตัวแปรการบริหารงานตามหลักกัลยาณมิตรของผู้บริหาร สถานศึกษาที่สามารถพยากรณ์การบริหารงานของสถานศึกษาในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 3 คือการบริหารงานตามหลักกัลยาณมิตรของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านผู้นำชักนำไปในทางที่ดี ไม่ ชักจูงไปในทางเสื่อมเสีย ไม่ใช่สวาทเพื่อเป็นแนวทางในการส่งเสริมและพัฒนาให้ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถ ดำเนินการบริหารสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด

ภาพที่ 1 ความสำคัญของการบริหารตามหลักกลายามิตร เพื่อให้ผู้บริหาร มีคุณธรรม จริยธรรม เป็นตัวบ่งบอกถึงประสิทธิผลของสถานศึกษาที่มีการบริหารจัดการสู่ความสำเร็จ

สรุป

ผลการศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่มีต่อการบริหารตามหลักกลายามิตรของสถานศึกษาสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 พบว่า การบริหารตามหลักกลายามิตรของสถานศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านผู้นำเอาใจใส่ รองลงมาด้านผู้นำรู้จักการใช้คำพูด รองลงมาด้านผู้นำใช้ถ้อยคำที่มีความ รองลงมาด้านผู้นำชักนำไปในทางที่ดี รองลงมาด้านผู้นำมีความอดทน รองลงมาด้านผู้นำนำเคารพและค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านผู้นำนำยกย่อง มีระดับการบริหารงานตามหลักกลายามิตรผู้บริหารสถานศึกษาในระดับมาก

ผลการศึกษาความคิดเห็นของข้าราชการครูที่มีต่อประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 พบว่า ประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการบรรลุเป้าหมายของสถานศึกษา รองลงมา คือ ด้านการพัฒนาสถานศึกษา ด้านการผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และด้านการพัฒนานักเรียนให้มีเจตคติทางบวก ตามลำดับ

ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารตามหลักกลายามิตรของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 พบว่า การบริหารตามหลักกลายามิตรผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับสูง และมีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยดังกล่าวมีข้อเสนอแนะ 2 ประการ คือ 1) ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ และ 2) ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1) จากผลการศึกษาการบริหารตามหลักกลายามิตรของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 พบว่า ด้านผู้นำนำยกย่อง มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด มีระดับการบริหารงานตามหลักกลายามิตรผู้บริหารสถานศึกษาในระดับมาก ดังนั้น ผู้บริหารสนใจในการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม

เป็นคนสายตายาว มองการณ์ไกล เปิดใจรับความเข้าใจอยู่เสมอไม่ลำหลังใคร เป็นแบบอย่างได้ มีความมั่นใจ และภาคภูมิใจในตัวเอง เป็นผู้ที่มีเป็นผู้มีสติปัญญา มีความสามารถ รู้จริง เก่งจริง และมีคุณธรรมความดีงาม อย่างแท้จริง น่าเอาอย่าง มีความน่ายกย่องด้วยความเป็นผู้รอบรู้ทรงภูมิปัญญาที่แท้จริง รวมทั้งปรับปรุง ตนเองเป็นที่เอาอย่างทำให้บุคลากรในสถานศึกษาได้ระลึกถึง ได้เอ่ยนามด้วยความภูมิใจ

2) จากผลการศึกษาประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษา สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 3 พบว่า ประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาด้านการพัฒนาให้นักเรียนให้มี เจคติทางทางบวกมี ค่าเฉลี่ยต่ำสุด มีระดับประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาในระดับมาก ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาและครู ในสถานศึกษาที่ร่วมกันเสริมแรงเชิงบวกในห้องเรียนให้ประสบผลสำเร็จเริ่มจากความเข้าใจลักษณะนิสัยและ ข้อมูลสำคัญพื้นฐานของนักเรียนตนเองนำมาสู่การวางแผนการใช้วิธีการเสริมแรงที่เหมาะสม การสื่อสาร ที่ชัดเจน รักษาคำสัญญาที่จะให้รางวัลเมื่อนักเรียนแสดงพฤติกรรมที่ดีเป็นที่น่าพึงพอใจตามที่ได้ตกลงกันได้ ควบคู่กับการใช้การเสริมแรงหรือการจัดบรรยากาศทางสังคมภายในห้องเรียน เปิดโอกาสให้เพื่อนนักเรียน เสนอชื่อเพื่อนร่วมห้องที่มีพัฒนาการด้านพฤติกรรมที่ดีเด่น

3) จากผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารตามหลักกัลยาณมิตรกับประสิทธิผล ของสถานศึกษา สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 พบว่า การบริหารตามหลักกัลยาณมิตร ของผู้บริหารสถานศึกษาในภาพรวม มีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาในระดับสูง โดยด้านที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สูงสุด คือ ด้านผู้นำชักนำไปในทางที่ดีดังนั้น ผู้บริหารควรให้ความสำคัญ กับการพูดให้ได้ผล ผู้บริหารไม่แนะนำไปในทางเสื่อมเสีย ไม่เป็นประโยชน์ ไม่ใช่สาระ ผู้บริหารที่มี คุณลักษณะที่พึงประสงค์นั้นต้องรู้จักการ “แนะนำ” แก่ผู้อื่นได้ “แนะ” คือ ชี้ทางที่ถูกที่ควรให้ทำ “นำ” คือ ทำให้ดูเป็นตัวอย่าง อันจะก่อให้เกิดความน่าเชื่อถือ แก่ผู้อื่นและกระตุ้นให้ผู้บริหารสถานศึกษามีพฤติกรรมที่ แสดงออกถึงการเป็นแบบอย่างในการทำงานมีศิลปะในการโน้มน้าวจิตใจผู้อื่นเพื่อเป็นแนวทางในการส่งเสริม และพัฒนาให้ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถดำเนินการบริหารสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรศึกษาเชิงเปรียบเทียบการบริหารตามหลักกัลยาณมิตรของผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 กับสำนักงาน เขตอื่นๆ

2) ควรมีการทำวิจัยเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบอื่น ๆ กับประสิทธิผลของโรงเรียน เพื่อจะได้องค์ความรู้ใหม่ ๆ ทางด้านการบริหารการศึกษาเพิ่ม มากขึ้น

เอกสารอ้างอิง

ธิษตยา ภิระบัน. (2561). ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผลของสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยพะเยา.

นาริรัตน์ กว้างขวาง. (2561). การบริหารงานโรงเรียนโดยใช้หลักกัลยาณมิตร ของโรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาพุทธศาสนมหาบัณฑิต สาขาวิชา บริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

- ปิยะดา ก่อวุฒิกุลรังษี. (2564). แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำผู้บริหารตามหลักกัลยาณมิตร
โรงเรียนป้อมนาคราชสวทยานนท์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6.
วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระพรหมคุณาภรณ์ (ป. อ. ปยุตฺโต). (2551). หลักการศึกษาในพระพุทธศาสนา. กรุงเทพฯ:
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วันวิสา พรหมสุวรรณ. (2561). ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผลของ
สถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสงขลา
เขต 3. สารนิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- สมบูรณ์ พรธนาภพ. (2550). คุณธรรมสำหรับนักบริหาร พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช.
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา องค์การมหาชน. (2547). พระราชบัญญัติการศึกษา
แห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ: สำนักงานรับรองมาตรฐาน
และประเมินคุณภาพการศึกษาองค์การมหาชน.
- เสรี ภัคดี และคณะ. (2565). ศึกษากระบวนการบริหารของผู้บริหาร สถานศึกษากับประสิทธิผลของ
สถานศึกษา สังกัดอาชีวศึกษา จังหวัดยะลา. มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ สาขามนุษยศาสตร์
และสังคมศาสตร์.
- Robbins, S. P. (2003). Organizational Behavior (9th Edition). New Jersey: Prentice